

Narkotyki – co Ci grozi?

Lekcja przygotowana przez

Wydział ds. Edukacji Prawnej

Czego dowiesz się na dzisiejszej lekcji?

- Dowiesz się m.in. czym jest narkotyk, zjawisko narkomanii, poznasz podział narkotyków, szkodliwe skutki działania narkotyków oraz definicję osoby uzależnionej i zagrożonej uzależnieniem.
- Poznasz sposoby dokonywania wyborów oraz możliwe konsekwencje używania, posiadania, wytwarzania i rozprowadzania narkotyków.
- Sprawdzisz swoją wiedzę na temat faktów i mitów dotyczących narkotyków.
- Dowiesz się gdzie szukać pomocy, w przypadku wystąpienia problemu związanego z narkotykami.

Czym jest narkotyk?

- Jak wynika z definicji ustawowej **narkotykami** nazywamy środki odurzające, substancje psychotropowe i psychoaktywne pochodzenia naturalnego lub syntetycznego działające na ośrodkowy układ nerwowy.
- Podstawa prawna: *art. 4 pkt 11a, 25c i 26c ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.*

Podział narkotyków

Ze względu na prawdopodobieństwo uzależnienia się od nich, narkotyki dzielimy na:

- Twarde
- Miękkie

Narkotyki twarde

- Narkotyki twarde wywołują bardzo silne uzależnienie fizyczne. Należą do nich m.in.:
- Nawet jednorazowe przyjęcie któregośkolwiek z twardych narkotyków może powodować poważne konsekwencje zdrowotne, które mogą skończyć się śmiercią.

• AMFETAMINA

• HEROINA

• MORFINA

• KOKAINA

Narkotyki miękkie

- Narkotyki miękkie mają mniejsze właściwości uzależniające od narkotyków twardych, jednak ich przyjęcie również niesie za sobą ryzyko wystąpienia bardzo poważnych konsekwencji zdrowotnych.

Do narkotyków miękkich należą m.in.:

- MARIHUANA

- GRZYBY
HALUCYNOGENNE

- LSD

- ECSTASY
(MDMA)

Inne substancje

- Istnieją także inne substancje odurzające zagrażające życiu i zdrowiu. Należą do nich m.in.:

- KLEJ BUTAPREN

- GAZ BUTAN

- FARBY

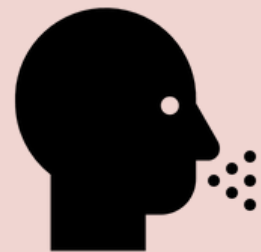
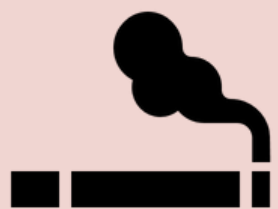
- LAKIERY

- ROZPUSZCZALNIKI

- Należą do kategorii substancji wziewnych. Inhalowanie się nimi jest bardzo niebezpieczne, ponieważ istnieje cienka granica między dawką odurzającą, a dawką powodującą utratę przytomności, śpiączkę, a nawet śmierć.

Na czym polega używanie narkotyków?

Używanie narkotyków polega na wprowadzaniu ich do organizmu człowieka, niezależnie od drogi podania. Np. poprzez palenie, wdychanie, podawanie dożylnie.

Używanie szkodliwe to używanie narkotyków powodujące szkody somatyczne (fizyczne) lub psychiczne, np. trudności z koncentracją, utratę zainteresowań, nietypowe zachowania.

- Podstawa prawna : *art. 4 pkt 30 i 31 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.*

Zastanówcie się

1. Czym jest uzależnienie od narkotyków?
2. Czy to jest to samo co narkomania?
3. Kto jest zagrożony uzależnieniem i kim jest osoba uzależniona?

Uzależnienie od narkotyków

To stan polegający na konieczności przyjmowania przez osobę uzależnioną środków odurzających.

Konieczność ta nie musi wynikać z chęci osoby uzależnionej. Jest spowodowana szkodliwym wpływem narkotyku na organizm, który sprawia, że uzależniony nie potrafi odmówić kolejnej dawki, odczuwa tzw. głód narkotykowy.

Szczegółowa definicja uzależnienia od narkotyków znajduje się w art. 4 pkt 29 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Czym jest narkomania?

Jak wynika z definicji ustawowej, narkomania to stałe lub okresowe używanie w celach innych niż medyczne narkotyków, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich.

Podstawa prawna: art. 4 pkt 11 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Przykładem narkotyku, który ma zastosowanie w medycynie jest morfina. Działa ona przeciwbólowo, ale jednocześnie silnie uzależnia.

Kto jest zagrożony uzależnieniem?

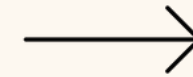
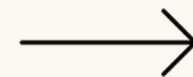
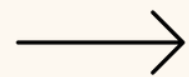
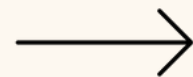
Jak wynika z definicji ustawowej **osoba zagrożona uzależnieniem** to osoba, u której zespół zjawisk psychicznych i oddziaływań środowiskowych stwarza duże prawdopodobieństwo powstania uzależnienia od narkotyków.

Podstawa prawna: *art. 4 pkt 14 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.*

Przyczynami sięgnięcia przez młodzież po narkotyki mogą być problemy osobiste, brak wsparcia rodziców lub presja ze strony rówieśników, chęć zaimponowania im w celu uzyskania akceptacji.

Kim jest osoba uzależniona?

- Jak wynika z definicji ustawowej **osoba uzależniona** to osoba, która w wyniku używania narkotyków albo używania ich w celach medycznych znajduje się w stanie uzależnienia od nich.
- Podstawa prawna: *art. 4 pkt 15 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.*
- Osoba uzależniona nie potrafi normalnie funkcjonować bez kolejnej dawki narkotyku. Może nawet popełnić przestępstwo, żeby ją zdobyć. Uzależnienie wiąże się zatem z negatywnymi konsekwencjami prawnymi i zdrowotnymi.

Sposoby dokonywania wyborów

Czy zastanawialiście się kiedyś nad tym, w jaki sposób dokonujemy wyboru różnych rozwiązań i podejmujemy decyzje?

Sposoby dokonywania wyborów

Racjonalnie
czyli po zastanowieniu
i analizie potencjalne korzyści
i negatywnych konsekwencji
każdego z możliwych
rozwiązań.

Taki sposób podejmowania
decyzji obniża ryzyko
wystąpienia negatywnych
skutków.

Racjonalnie
czyli po zastanowieniu
i analizie potencjalne korzyści
i negatywnych konsekwencji
każdego z możliwych
rozwiązań.

Taki sposób podejmowania
decyzji obniża ryzyko
wystąpienia negatywnych
skutków.

Prawda czy fałsz?

Oceńcie prawdziwość poniższych stwierdzeń

Osoby uzależnione od narkotyków odczuwają głód narkotykowy.

Wdychanie farb i rozpuszczalników zagraża życiu i zdrowiu.

Marihuanę można palić, bo nie uzależnia.

Osoba uzależniona od narkotyków zażywa je codziennie.

Osoby uzależnione od narkotyków mają trudności w budowaniu trwałych więzi społecznych.

Okazjonalne zażywanie narkotyków chroni przed uzależnieniem się od nich.

Zadanie

Marek jest uczniem 8 klasy szkoły podstawowej. W piątkowe popołudnie wychodząc ze szkoły spotkał kolegę z innej klasy - Damiana, który zaproponował mu zapalenie marihuany na poprawę humoru. Marek, który wcześniej nie palił marihuany, dopytywał Damiana jak ona działa i usłyszał od niego, że jak zapali to poczuje się super.

Marek wahał się, analizował, przypomniał sobie jak rodzice ostrzegali go, że palenie tytoniu jest szkodliwe.

To marihuany pewnie też – pomyślał. Marek po namyśle nie skorzystał z propozycji kolegi i wrócił do domu.

Zastanówcie się, w jaki sposób Marek dokonał wyboru i jakich konsekwencji dzięki temu uniknął?

PRAWDA

Osoby uzależnione od narkotyków odczuwają głód narkotykowy.

Wdychanie farb i rozpuszczalników zagraża życiu i zdrowiu.

Osoby uzależnione od narkotyków mają trudności w budowaniu trwałych więzi społecznych.

FAŁSZ

Marihuanę można palić, bo nie uzależnia.

Osoba uzależniona od narkotyków zażywa je codziennie.

Okazjonalne zażywanie narkotyków chroni przed uzależnieniem się od nich.

WAŻNE

Używanie narkotyków zawsze jest związane z ryzykiem uzależnienia

W im młodszy wiek ktoś zacznie używać narkotyków, tym szybciej się od nich uzależni i będzie miała większe trudności z wyjściem z nałogu!

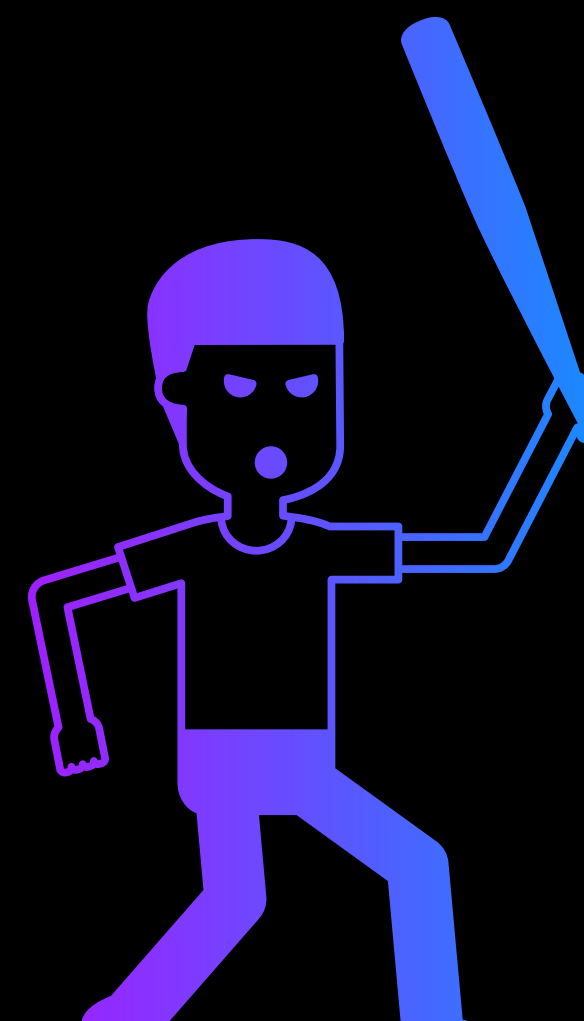
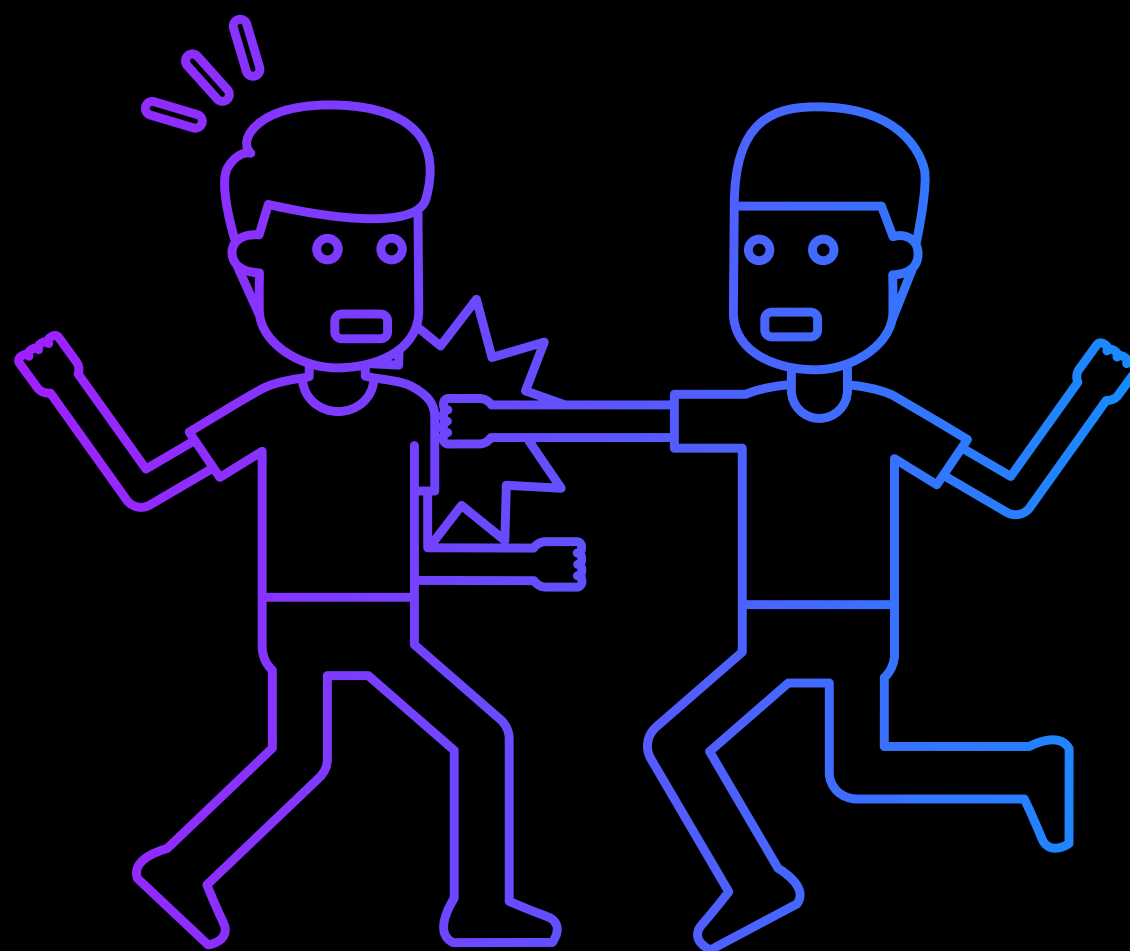
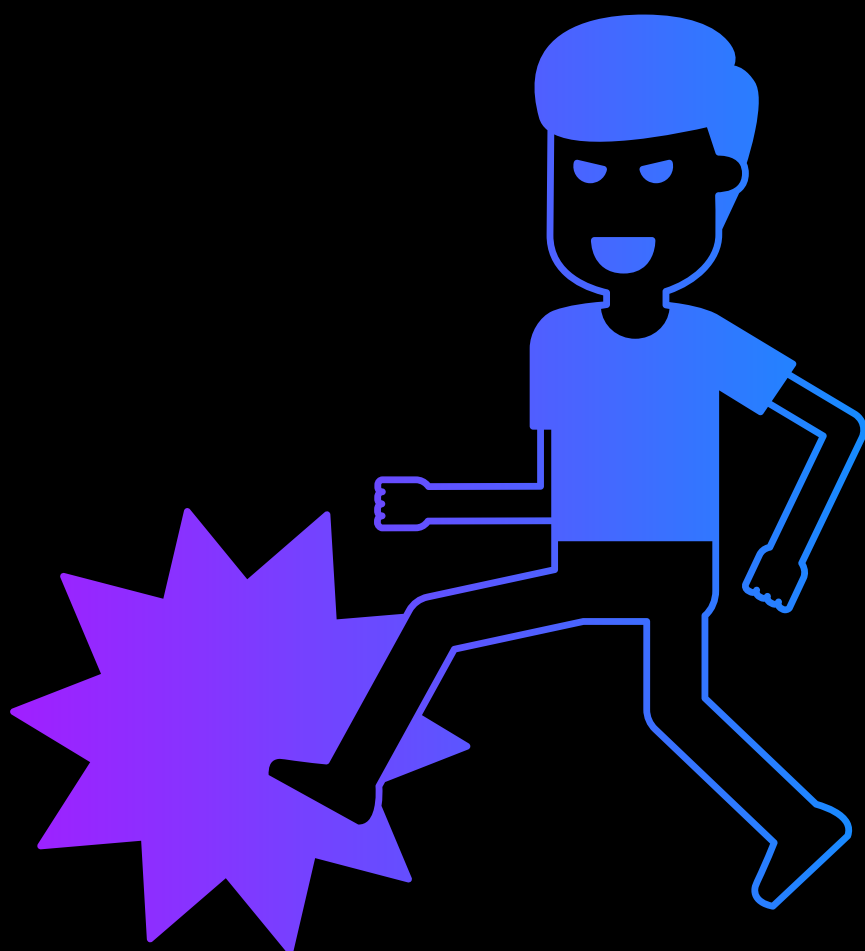
Konsekwencje zażycia narkotyków

§ Problemy z prawem, których skutkiem może być nadzór kuratora, sprawa w sądzie, a nawet pobyt w zakładzie poprawczym oraz narażenie na kontakty z przestępcami.

Konsekwencje zażycia narkotyków

Zachowania agresywne zarówno wobec znajomych, jak i obcych, mogą skutkować agresją i przemocą z ich strony (obrażeniami ciała, utratą życia).

Konsekwencje zażycia narkotyków

Narażenie siebie i innych na różnego rodzaju wypadki, które wynikają z nieprawidłowej oceny własnych możliwości.

Konsekwencje zażycia narkotyków

Nieprzewidziane skutki uboczne, które stanowią zagrożenie dla zdrowia i życia człowieka.

WAŻNE !

Używanie narkotyków odbiera możliwość decydowania o swoim zachowaniu!

Nawet jednorazowe użycie narkotyków może prowadzić do poważnych, negatywnych konsekwencji dla Twojego zdrowia i życia!

Odpowiedzialność prawna

Posiadanie środków odurzających lub substancji psychotropowych, zagrożone jest karą pozbawienia wolności do lat 3. Jeśli jest ich znaczna ilość sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do 10 lat. Natomiast w wypadku mniejszej wagi, sprawca podlega grzywnie, karze ograniczenia albo pozbawienia wolności do roku.

Podstawa prawna: *art. 62 ust 1, 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.*

Odpowiedzialność prawna

Udzielanie, ułatwianie, umożliwianie użycia lub nakłanianie innej osoby do użycia narkotyków zagrożone jest karą **do 3 lat pozbawienia wolności**. W przypadku dokonania ww. czynów **względem małoletniego**, sprawca podlega karze **od 6 miesięcy do 8 lat pozbawienia wolności**.

Podstawa prawna: *art. 58 ust 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.*

Odpowiedzialność prawna

Udzielanie, ułatwianie użycia albo nakłanianie do użycia narkotyków, celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej, jest zagrożone karą **pozbawienia wolności od roku do 10 lat.**

Podstawa prawna: *art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.*

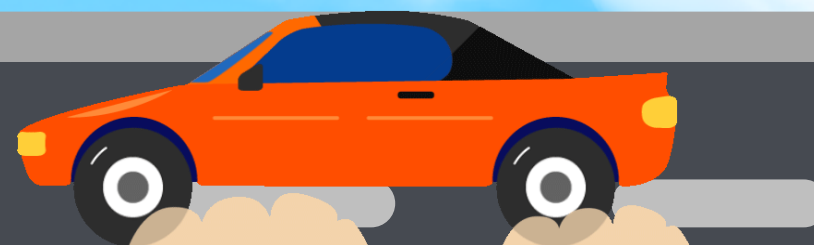
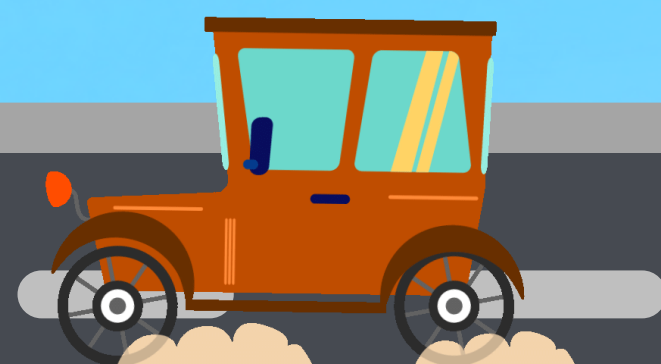

Odpowiedzialność prawna

Prowadzenie pojazdów pod wpływem narkotyków zagrożone jest karą **pozbawienia wolności do lat 3.**

Podstawa prawna: *art. 178a §1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny.*

Zasady odpowiedzialności karnej nieletnich

W przypadku popełnienia czynu zabronionego przez dziecko przed ukończeniem 10 roku życia sąd stosuje tylko środki wychowawcze, tj. między innymi:

- upomnienie,
- oddanie pod dozór rodzicom,
- opiekunom lub specjalnemu kuratorowi,
- umieszczenie w młodzieżowym ośrodku wychowawczym.

Zasady odpowiedzialności karnej nieletnich

Sprawa nieletniego, czyli osoby, która ukończyła 13 rok życia, ale nie ukończyła 17 roku życia w momencie popełnienia czynu karalnego, toczy się przed sądem rodzinnym na podstawie przepisów ustawy o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich.

W sprawie o czyn karalny sąd rodzinny może zastosować środki wychowawcze i poprawcze.

Zasady odpowiedzialności karnej nieletnich

Po ukończeniu 17 roku życia sprawca ponosi odpowiedzialność karną.

Jednakże zamiast kary sąd może zastosować środki wychowawcze i poprawcze wobec osoby, która ukończyła 17 lat, ale nie ukończyła 18 lat w momencie popełnienia czynu, jeżeli popełniony czyn stanowi występki oraz stopień rozwoju sprawcy, jego właściwości i warunki osobiste za tym przemawiają.

Zadanie

Zapoznajcie się z treścią art. 6 ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich.

Następnie wskażcie jakie środki wychowawcze i poprawcze sąd rodzinny może zastosować wobec nieletnich.

Zadanie

Zastanówcie się, jakie konsekwencje prawne grożą chłopcom?

Janek i Paweł są uczniami 1 klasy liceum, mają 15 lat. Piątkowy wieczór spędzali w parku, gdy w pewnej chwili podeszło do nich dwóch policjantów, którzy po wylegitymowaniu chłopców zauważyli, że Janek dziwnie i niespokojnie się zachowuje. Okazało się, że posiadał przy sobie woreczek z marihuaną, który dał mu Paweł.

Zachęcamy do śledzenia profilu
Wydziału ds. Edukacji Prawnej Ministerstwa Sprawiedliwości
na Facebooku:

<https://www.facebook.com/Edukacja-Prawna>

DZIĘKUJEMY ZA UWAGĘ I ZACHĘCAMY DO ŚLEDZENIA KOMUNIKATÓW!

